

М-91-00-45/18.04.2024 г.

Х ЦУ на НАП

Рег. №
ЦУ на НАП

Закон за мерките срещу изпирането на пари
Правилник за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари

ОТНОСНО: приложение на Глава втора, Комплексна проверка на клиента, раздел I Общи правила за прилагане на мерките за комплексна проверка, раздел IV Разширена комплексна проверка, раздел V Идентифициране на клиенти и проверка на идентификация, раздел VI Идентифициране на действителни собственици и проверка на тяхната идентификация, раздел VII Изясняване на произхода на средствата, и чл. 72 от **Закона за мерките срещу изпиране на пари (ЗМИП)** от организаторите на хазартни игри, получили лиценз за организиране на хазартни игри на територията на Република България съгласно **Закона за хазарта (ЗХ)** и от лицата, които извършват по занятие сделки с валута в наличност в обменни бюра

Настоящото становище се издава на основание чл. 10, ал. 1, т. 10 от **Закона за Националната агенция за приходите** за разясняване практическото приложение на Глава втора, Комплексна проверка на клиента, раздел I Общи правила за прилагане на мерките за комплексна проверка, раздел IV Разширена комплексна проверка, раздел V Идентифициране на клиенти и проверка на идентификация, раздел VI Идентифициране на действителни собственици и проверка на тяхната идентификация, раздел VII Изясняване на произхода на средствата, и чл. 72 от ЗМИП с оглед законосъобразното прилагане от страна на организаторите на хазартни игри (ОХИ), получили лиценз за организиране на хазартни игри на територията на Република България съгласно ЗХ и от лицата, които извършват по занятие сделки с валута в наличност в обменни бюра.

В ДВ, бр. 84 от 2023 г. е обнародван **Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпиране на пари**, с който са направени изменения и допълнения в ЗМИП, касаещи и Глава втора Комплексна проверка на клиента. Направените изменения и допълнения влизат в сила от 10.10.2023 г.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Съгласно чл. 10 от ЗМИП комплексната проверка на клиентите (КПК) включва:

1. идентифициране на клиенти и проверка на тяхната идентификация въз основа на документи, данни или информация, получени от надеждни и независими източници;

2. идентифициране на действителния собственик и предприемане на подходящи действия за проверка на неговата идентификация по начин, който дава достатъчно основание на лицето по чл. 4 да приеме за установен действителния собственик, включително прилагане на подходящи мерки за изясняване на структурата на собственост и контрол на клиента;

3. събиране на информация и оценка на целта и характера на деловите взаимоотношения, които са установени или предстои да бъдат установени с клиента, в предвидените в закона случаи;

4. изясняване на произхода на средствата;

5. текущо наблюдение върху установените делови взаимоотношения, задълбочена проверка и анализ на сделките и операциите, извършвани през цялото времетраене на тези взаимоотношения, за да се установи доколко те съответстват на рисковия профил на клиента и на събраната при прилагане на мерките по т. 1 - 4 информация за клиента и/или за неговата стопанска дейност, както и да поддържат и своевременно да актуализират относимите документи, данни и информация.

При извършване на комплексната проверка на клиента ОХИ и лицата, извършващи дейност като обменно бюро, събират информацията за своите клиенти и извършваните от тях операции и сделки, като ги съхраняват в поддържани бази от данни и клиентски досиета. Всички събрани и изготвени по реда на ЗМИП и *Правилник за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ППЗМИП)* документи, данни и информация, включително свързани с установяване на делови взаимоотношения се съхраняват по начин, позволяващ същите да бъдат предоставени при поискване от контролните органи.

- I. Прилагане на мерките за комплексна проверка на клиента от организаторите на хазартни игри, получили лиценз за организиране на хазартни игри, които не са онлайн, на територията на България съгласно ЗХ**

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Разпоредбата на чл.12, ал.1 от ЗМИП предвижда особени предпоставки за извършване на комплексна проверка от общите основания на чл.11 от ЗМИП. Съгласно чл. 12, ал. 1 от ЗМИП организаторите на хазартни игри задължително прилагат мерките за комплексна проверка на клиента при:

1. вписването в регистъра по чл. 74, ал. 1 от Закона за хазарта;
2. изплащането на печалби и/или осъществяването на залагания на обща стойност, равна или надвишаваща левовата равностойност на 2000 евро или тяхната равностойност в друга валута, независимо дали операцията или сделката е осъществена чрез една операция или сделка, или чрез няколко свързани операции или сделки;
3. покупка, обмен или осребряване на жетони или други удостоверителни знаци за потвърждаване на печалбата на обща стойност, равна или надвишаваща левовата равностойност на 2000 евро или тяхната равностойност в друга валута, независимо дали операцията или сделката е осъществена чрез една операция или сделка, или чрез няколко свързани операции или сделки.

По смисъла на § 1, т. 14, букви „а“ – „в“ от ДР от ЗМИП „свързани операции“ са операциите и сделките, които отговарят на следните условия:

- а) поредица от последователни прехвърляния на парични средства или ценности от или на едно и също физическо лице, юридическо лице или друго правно образувание, които са извършени във връзка с едно задължение, когато всяко отделно прехвърляне е под законовия праг, но които заедно отговарят на критериите за прилагане на мерките за комплексна проверка, или
- б) поредица от прехвърляния чрез различни лица по чл. 4 от ЗМИП, която е свързана с едно и също задължение, или
- в) друга свързаност, установена с оглед на спецификата на операциите или сделките, основана на прилагане на мерките по този закон.

Свързани операции ще са налице, когато на клиент се изплаща спечелена сума по повод осъществен от него залог, като отделните плащания не надхвърлят праговете, регламентирани в ЗМИП, но техният сбор дава основание за извършване на комплексна проверка на клиента по реда на ЗМИП.

В случаите, при които поради характера на операцията или сделката нейната стойност не може да бъде определена към момента на извършването ѝ, мерките за комплексна проверка на клиента се прилагат към момента, в който стойността на

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

операцията или сделката бъде определена, ако тя е равна или надвишава левовата равностойност на 2000 евро или тяхната равностойност в друга валута, независимо дали операцията или сделката е осъществена чрез една операция или сделка, или чрез няколко свързани операции или сделки - напр. последователно, няколкократно закупуване на жетони в казино в рамките на едно посещение.

1.1. Идентифициране на клиенти и проверка на тяхната идентификация въз основа на документи, данни или информация, получени от надеждни и независими източници по реда на чл. 53

Основната особеност на деловите отношения между ОХИ, независимо дали онлайн или не, и негов клиент е, че участници в хазартните игри могат да бъдат само пълнолетни дееспособни физически лица, за които няма ограничения в ЗХ или в други закони. Съответно, тъй като юридическо лице не може да има качеството участник в хазартна игра, организаторите на хазартни игри **няма да прилагат правилата за идентификация на юридически лица и техните действителни собственици**. В тази връзка, организаторът на хазартната игра **не следва да идентифицира следните категории физически лица**, посочени в чл. 53 от ЗМИП:

- законните представители на клиент – юридическо лице;
- пълномощниците на клиент – физическо и юридическо лице;
- физическите лица, действителни собственици на клиент юридическо лице.

Физическо лице не може да бъде участник в хазартна игра в качеството си на представител на друго лице и в тази връзка, организаторът на хазартни игри няма задължение да установява дали лицето участва в правоотношението от чуждо име и/или за чужда сметка и да идентифицира представителя и представлявания.

Организаторите на хазартни игри идентифицират клиент физическо лице.

Проверка на идентификацията на клиент физическо лице се извършва чрез използване на документи, данни или информация от надежден и независим източник, съобразно физическото лице, а именно:

- **клиенти физически лица-български граждани** се идентифицират чрез лична карта, паспорт или свидетелство за управление на МПС;
- **клиенти физически лица -чужденци**;

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

- гражданите на Европейския съюз, на държави–страни по споразумението за Европейското икономическо пространство и на Конфедерация Швейцария, както и членовете на техните семейства – лична карта или паспорт;
- гражданите на трети държави – национален документ за задгранично пътуване, с който клиентът е влязъл в страната (паспорт).
- **лицата без гражданство и гражданите на трети държави, получили убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут по Закона за убежището и бежанците** се идентифицират с българския документ за самоличност:
 - карта на бежанец;
 - карта на чужденец, получил убежище;
 - карта на чужденец с хуманитарен статут.

Идентифицирането на физическите лица се извършва чрез представяне на официален документ за самоличност и снемане на копие от него.

При идентифицирането на физически лица се събират данни за:

- имената;
- датата и мястото на раждане;
- официален личен идентификационен номер или друг уникален елемент за установяване на самоличността, съдържащ се в официален документ за самоличност, чийто срок на валидност не е изтекъл и на който има снимка на клиента;
- всяко гражданство, което лицето притежава;
- държава на постоянно пребиваване и адрес (номер на пощенска кутия не е достатъчен);
- постоянен адрес /номер на пощенска кутия не е достатъчен/;
- адрес по местоживееене/кореспонденция за чужди граждани пребиваващи на територията на Република България в условията на разрешителен/визов режим или гражданите на Европейския съюз, на държави–страни по споразумението за Европейското икономическо пространство и на Конфедерация Швейцария при пребиваване в срок до три месеца от датата на влизането в страната.

Когато в официалния документ за самоличност не се съдържат всички данни, събирането на липсващите данни се извършва чрез представяне на други официални

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

документи за самоличност или други официални лични документи, чийто срок на валидност не е изтекъл и на които има снимка на клиента, и снемане на копие от тях (свидетелство за управление на МПС, документи за пребиваване, вид служебна карта, карта за акредитация и др.)

Извършената проверката на идентификационните данни на клиентите се документира и заверява от съответния служител, като задължително се записват часът и дата, имената и длъжността на лицето, което ги е извършило.

Допустимо е при липса на друга възможност събирането на данните по идентификацията да се извърши и чрез представянето на други официални документи или документи от надежден и независим източник – това са източници на информация, която се поддържа, обработва и предоставя по силата на нормативен акт или в рамките на нормативно установените функции на държавен или общински орган.

Повече информация за идентифициране и проверка на идентификацията на клиенти физически лица (вкл. представляващи, пълномощници и действителни собственици) може да бъде намерена на официалната интернет страница на Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС) на следния линк:

https://dans.bg/images/stories/FID_Ukazania_2020_Nasoki_fizicheski_lica.pdf

1.2. Идентификация и установяване на клиент като видна политическа личност (ВПЛ) или свързано лице с такава личност

Категориите видни политически личности са посочени в чл. 36, ал.1 от ЗМИП, като в чл. 36, ал. 5 от същия закон са посочени кои лица се смятат за свързани на такива личности.

При извършване на идентификацията, следва да се установи дали потенциален клиент или съществуващ клиент е ВПЛ или е свързано на такава личност лице.

Следва да се има предвид, че доколкото участието в хазартни игри представлява делово взаимоотношение по смисъла на §.1, т. 3 от ДР на ЗМИП, то при организаторите на хазартни игри за разлика от обменните бюра намира приложение чл. 38 от ЗМИП.

Разпоредбата на чл. 38, ал.1 от ЗМИП предвижда, че за ветъване на задължено лице по ЗМИП в делови взаимоотношения с лица, за които е установено, че са видни политически личности или свързаните с тях лица по смисъла на чл. 36 от ЗМИП, се изисква одобрение от служител на висша ръководна длъжност на задълженото лице.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

От своя страна разпоредбата на чл. 38, ал. 2 от ЗМИП регламентира действията в случаите, когато е установено, в хода на вече започнали делови взаимоотношения, че клиент е видна политическа личности или е лице свързано с видна политическа личност по смисъла на чл. 36 от ЗМИП.

Съгласно тази разпоредба в случаите, при които след установяване на делови взаимоотношения се установи, че клиент е видна политическа личности или е лице свързано с видна политическа личност по смисъла на чл. 36 от ЗМИП продължаването на деловите взаимоотношения може да стане само след одобрение от служител на висша ръководна длъжност на задълженото лице.

Предвид тези разпоредби следва при установяване, че клиент е видна политическа личности или е лице свързано с видна политическа личност по смисъла на чл. 36 от ЗМИП, служителят на организатора на хазартни игри, установил това обстоятелство да се е свързал със служител на висша ръководна длъжност на задълженото лице, за да получи разрешение съгласно вътрешните правила на организатора на хазартни игри за встъпване в делови взаимоотношения или за да продължи вече започнали делови взаимоотношения.

Дефиниция на използваното понятие „служител на висша ръководна длъжност“ дава § 1, т.18 от ДР от ЗМИП. Съгласно тази позиция „служител на висша ръководна длъжност“ е длъжностно лице или служител, които притежават достатъчно познания относно рисковата експозиция на лицето по чл. 4 във връзка с изпирането на пари и финансирането на тероризма и достатъчно висок ранг за вземане на решения, засягащи тази рискова експозиция, като не е необходимо във всички случаи това да бъде орган или член на орган на управление или представителство на лицето по чл. 4.

Съобразно тази дефиниция, служителят на висша ръководна длъжност, към който следва да се обърне служителят на организатора на хазартни игри, установил, че клиент е видна политическа личности или е лице свързано с видна политическа личност по смисъла на чл. 36 от ЗМИП ще е лице, което освен познания в областта на мерките срещу изпиране на пари, следва да е и на такава позиция, че съобразно длъжностната си характеристика има права да даде задължителни указания към съответния служител, поискал разрешението му, да не встъпва, да прекрати или съответно да разреши встъпването или продължаването на деловото взаимоотношение с клиент, който е видна

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

политическа личности или е лице свързано с видна политическа личност по смисъла на чл. 36 от ЗМИП.

Това може да бъде лице, което не е орган или член на орган на управление или представителство на организатора на хазартни игри. Също така не е необходимо това лице да е изрично определено, като такова, което дава разрешение за ветъпването или продължаването на деловото взаимоотношение с клиент, който е видна политическа личности или е лице свързано с видна политическа личност по смисъла на чл. 36 от ЗМИП, съгласно вътрешните правила за контрол и предотвратяване изтичането на пари и финансирането на тероризма на организатора на хазартни игри.

Източници на информация - регистър на лица, заемащи висши политически длъжности, който е администриран и поместен на сайта на КПКОНПИ или от сходни регистри на други държави, когато става въпрос за чуждестранни видни политически личности, български или чуждестранен професионален софтуер, съдържащ бази данни с налична информация за видни политически личности или свързани с тях лица (World-check, Factiva, както и български правно-информационен софтуер, който съдържа такава информация), местни или чуждестранни медии, ползващи се с високо обществено доверие.

Извършената проверка в посочените източници се документира и заверява от съответния служител като задължително се записват часът и дата, както и имената и длъжността на лицето, което я е извършило.

По отношение на писмената декларация по чл. 42, ал. 2, т. 2 от ЗМИП, с текст съгласно Приложение № 1 към чл. 26, ал. 1 от ППЗМИП, може да се изисква и попълва от клиента в отделен документ или същата може да бъде включена като част от друг документ, изходящ от декларатора, но трябва да съдържа всички реквизити по описаното приложение и да не предизвиква съмнение относно лицето, което я подава, и относно съдържанието ѝ.

Прилагането на този способ като единствен и самостоятелен не отговаря на изискването за рисков базирана система за установяване на качеството видна политическа личност.

Повече информация за идентифициране на видни политически личности, свързаните им лица и установяване на произхода на средствата и източника на

богатствата им може да бъде намерена на официалната интернет страница на ДАНС на следния лик:

https://dans.bg/images/stories/FID/Ukazania_2020/Nasoki_VPL.pdf

1.3. Прилагане на мерките за разширена комплексна проверка на клиента от организаторите на хазартни игри

При встъпване в делово взаимоотношение с ВПЛ или свързано с такава личност лице и в хода на такива взаимоотношения, допълнително към мерките за комплексна проверка на клиента се прилагат и мерки за разширена комплексна проверка на клиента. Мерките за разширена комплексна проверка на клиента, свързани с ВПЛ или свързани с такава личност лица са:

- одобрение за встъпване или продължаване на делови взаимоотношения с клиент, който е ВПЛ;
- предприемане на подходящи действия за установяване произхода на средствата, използвани в деловите взаимоотношения и операциите, и сделките, извършвани в рамките на такива взаимоотношения с клиент, който е ВПЛ;
- осъществяване на текущо и разширено наблюдение върху деловите взаимоотношения с лица ВПЛ.

1.4. Изследване произхода на средствата

Изследването на произхода се свежда до средствата, които се използват в конкретното делово взаимоотношение или случайна операция/сделка.

Съгласно чл. 66 от ЗМИП, за да бъде изяснен произходът на средствата, които ще бъдат използвани във взаимоотношенията от клиента, е необходимо да бъдат приложени поне два от следните способи:

- събиране на информация от клиента за основната му дейност, включително за действителния и очаквания обем на деловите взаимоотношения и на операциите или сделките, които се очаква да бъдат извършвани в рамките на тези взаимоотношения, чрез попълване на въпросник или по друг подходящ начин;
- събиране на друга информация от официални независими източници - данни от публично достъпни регистри и бази от данни и други. Това може да бъдат Годишен финансов отчет, баланс, ОПР, данни за трудова и друга дейност, събирани от

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Търговски регистър, НАП, НОИ и др. (когато е наличие основание за достъп) или са предоставени от клиента:

- използване на информация, събрана във връзка с изпълнението на изискванията на ЗМИП или други закони и подзаконови нормативни актове (ЗСч, ДОПК, ЗКПО, ЗДДФЛ, ЗДДС, относими наредби и др.), която да показва ясен произход на средствата;
- използване на информация, обменяна в рамките на групата, която да показва ясен произход на средствата, когато е приложимо;
- проследяване на паричните потоци в рамките на установените делови взаимоотношения с клиента, при което да е виден ясен произход на средствата, когато е приложимо – цялата налична и осчетоводявана информация за движенията по банковите сметки на клиентите.

При невъзможност за изясняване произхода на средствата след изчерпване на посочените по-горе способи, както и в случаите, при които прилагането на поне два от тях е довело до противоречива информация, произходът на средствата се изяснява чрез изискване на писмена декларация от клиента, която е по образец - Приложение № 4 към чл. 47, ал. 1 от ППЗМИП. Тази възможност се използва, само след като са приложени поне два от посочените в чл. 66 от ЗМИП способи и не е постигнато изясняване произхода на средства.

Използването на декларация Приложение № 4 към чл. 47, ал. 1 от ППЗМИП като първи и единствен способ за изясняване произхода на средствата не изпълнява целите на закона и представлява нарушение на разпоредбите на ЗМИП.

За доказване произхода на средствата, клиентът физическо лице може да предостави документи, съобразно прихода, както следва:

- при заявяване на трудов или приравнен на такъв доход като източник на приход - представяне на информация относно работодателя, документ, отразяващ получаван годишен доход, фиш за заплата от предходен месец или годишна данъчна декларация, в която са отразени данните за получените доходи;
- при твърдение, че средствата на клиента има източник спестявания - предоставяне на банково извлечение, както и обяснение от какви източници са натрупани тези спестявания;

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

- при твърдение, че средствата на клиента са формирани от продажба на имущество (движимо или недвижимо) - представяне на копие на договор за съответната сделка, други съпътстващи документи или извлечение от регистър, който отразява осъществената сделка;
- при твърдение, че средствата на клиента са формирани от продажба на дялове, акции или друг вид права - представяне на копие на договор, документ, потвърждаващ цената, на която са продадени конкретните активи, извлечение от посредника, който е осъществил сделката;
- при твърдение, че средствата на клиента са от получен заем - предоставяне на копие на договора за заем, размер, дата на получаване и с каква цел са получени заемните средства и информация за заемотателя;
- при твърдение, че средствата на клиента са с източник продажба на предприятие - предоставяне на копие на договора за продажба, документ, удостоверяващ продажната цена или извлечение от търговски регистър по партидата на дружеството.
- при твърдение, че средствата на клиента са с източник получени дивиденди или друг вид доход от дружество - предоставяне на годишен финансов отчет, протокол за решение за разпределяне на дивидент и документ, от който да е видно какъв е размерът на получения доход;
- при твърдение, че средствата на клиента са с произход получено наследство, следва да се посочат получените активи и документи, подкрепящи тези обстоятелства;
- при твърдение, че средствата на клиента са с източник получени дарения - посочване на дарителя, дата на получаване на дарението, вида на същото, взаимоотношенията между дарител и надарен, както и причината поради която е получено дарението;
- при твърдение, че средствата на клиента са с произход различни видове обезщетения, то според вида на обезщетението следва да се представят и съответните документи.

II. Предпоставки за извършване на комплексна проверка от организатор на онлайн хазартни игри

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Организаторите на онлайн хазартни игри ще извършват комплексна проверка единствено при наличието на предпоставката, посочена от чл.12, ал.1, т. 2 от ЗМИП, тъй като основанията за извършване на комплексна проверка, регламентирани от чл. 12, ал. 1, т. 1 и т. 3 от ЗМИП не са приложими спрямо организаторите на онлайн хазартни игри.

Предвид това, организаторите на онлайн хазартни игри ще извършват комплексна проверка на клиента при изплащането на печалби и/или осъществяването на залагания на обща стойност, равна или надвишаваща левовата равностойност на 2000 евро или тяхната равностойност в друга валута, независимо дали операцията или сделката е осъществена чрез една операция или сделка, или чрез няколко свързани операции или сделки.

Наличието на свързани операции следва да се преценява във всеки случай конкретно – напр. може да се разглежда като свързана операция няколко залога на еднакъв резултат от едно спортно събитие, но когато залозите са на различни резултати, дори и спортното събитие да е едно и също те не биха могли да се разглеждат като свързани операции.

Под изплащане на печалби ЗМИП има предвид не реално изплащане на печалби в банкова сметка или сметка на платежен оператор, а запазването на игровата сметка на участника в хазартната игра.

Съответно организаторите на онлайн хазартни игри нямат задължение да извършат комплексна или разширена комплексна проверка при регистрацията на участник на платформата на организатора на хазартната игра.

Действията по спазване на нормативните изисквания за организаторите на онлайн хазартни игри във връзка с регламентиранията законови задължения, в качеството им на задължено лице съгласно ЗМИП са аналогични с действията, разгледани за организаторите на хазартни игри, получили лиценз за организиране на хазартни игри, които не са онлайн, като по-долу са представени спецификите, приложими само спрямо организаторите на онлайн хазартни игри.

2.1. Особености при процедурите по идентификация на клиент при извършване на комплексна проверка от организатор на онлайн хазартни игри

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Особеностите при процедурите по идентификация на клиент при извършване на комплексна проверка на клиента се дължат на обстоятелството, че организаторите на онлайн хазартни игри установяват делови отношения чрез електронно изявление на клиента.

Разпоредбата на чл. 55, ал. 2 от ЗМИП предвижда при установяване на делови взаимоотношения или извършване на случайна операция или сделка чрез електронно изявление, електронен документ или електронен подпис, или чрез друга форма без присъствието на клиента, лицата по чл. 4 от ЗМИП да извършват проверка на събраните идентификационни данни чрез използване на два или повече от способите, посочени в чл. 55, ал. 1 от ЗМИП. Тези способности са:

1. изискване на допълнителни документи;
2. потвърждаване на идентификацията от друго лице по чл. 4 или от лице, задължено да прилага мерки срещу изпирането на пари в друга държава членка или в трета държава по чл. 27;
3. извършване на справки в електронни страници и бази от данни на местни и чуждестранни компетентни държавни и други органи, предоставени за публично ползване за целите на проверката на валидността на документи за самоличност и на други лични документи или на проверката на други данни, събрани при идентификацията;
4. извършване на справки в публично достъпни местни и чуждестранни официални търговски, фирмени, дружествени и други регистри;
5. използване на технически средства за проверка на истинността на представените документи;
6. установяване на изискване първото плащане по операцията или сделката да се осъществи чрез сметка, открита на името на клиента, в кредитна институция от Република България, от друга държава членка или от банка от трета държава по чл. 27;
7. повторно изискване на представените при извършване на идентификацията документи и проверка за наличие на промяна в идентификационните данни - при проверка на идентификацията в хода на вече установени делови взаимоотношения, когато идентификацията е била извършена при встъпването в такива отношения;
8. друг способ, който дава основание на лицето по чл. 4 да приеме идентифицирането на клиента за надеждно извършено.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

По смисъла на така регламентираният способи за проверка на идентификацията трета държава, съгласно чл. 27 от ЗМИП е тази трета държава, чието законодателство съдържа изисквания, съответстващи на изискванията на този закон, като се отчита нивото на риск на тези държави и прилагането на мерки за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма, съобразено с това ниво, наличието на пълния обем от подобни мерки съобразно изискванията на Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF) и тяхното ефективно прилагане.

Разпоредбата на чл. 55, ал. 1 от ЗМИП ще намери приложение прямо организаторите на хазартни игри, които са онлайн не при установяване на делови взаимоотношения или извършване на случайна операция или сделка, а при изплащането на печалби и/или осъществяването на залагания на обща стойност, равна или надвишаваща левовата равностойност на 2000 евро или тяхната равностойност в друга валута, което представлява правното основание за предприемане на мерки за комплексна проверка на клиента от организаторите на онлайн хазартни игри.

В допълнение, ППЗМИП регламентира възможността задължените лица да използват и следните методи за проверка на събраните идентификационни данни:

- използване на традиционни методи за комуникация, като изпращането на писмо на адреса по документ за самоличност, провеждане на телефонен разговор, размяна на електронни съобщения по електронна поща, посочена от клиента, и други;
- провеждане на разговор с клиента чрез видео конференция от обучен за целта служител на организатора на онлайн хазартни игри или на външния доставчик, ако се използват такива услуги;
- други методи съобразно установения риск, посочени във вътрешните правила по чл. 101 от ЗМИП на организатора на онлайн хазартни игри.

При използването на видео конференция следва да са изпълнени най-малко следните условия:

- разговорът да се извършва от обучен за целта служител на организатора на онлайн хазартни игри или на външен доставчик, ако се използват такива услуги;
- разговорът да се извършва в отделно помещение;

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

- да се изисква изрично предварително съгласие на подлежащото на идентифициране лице за идентифициране и проверка на идентификацията;
- светлината да е подходяща за целите на идентификацията;
- разговорът да се извършва в реално време;
- да се заснемат лицето на клиента, както и лицето и гърбът на документа за самоличност.

ЗМИП задължава организатора на онлайн хазартни игри да съхранява и всички създадени записи в процеса на проверка на събраните идентификационни данни – аудио или видео.

III. Прилагане на мерките за комплексна проверка на клиента от обменните бюра съгласно ЗМИП

Специфика на обменните бюра е, че за тях не са регламентирани изрично условията, при които те следва да извършат комплексна проверка, както е налице такава законодателна уредба по отношение на организаторите на хазартни игри. Предвид на това, обменните бюра извършват комплексна проверка по ЗМИП при общите условия на чл. 11, ал. 1 от ЗМИП, приложим за всички задължени лица, или изпълняват разширена комплексна проверка при предпоставките, предвидени от чл. 35 от ЗМИП.

Задължение за комплексна проверка от страна на обменното бюро ще възникне в условията на извършване на случайна сделка. Това е така, доколкото съгласно §1, т. 3 от ДР на ЗМИП „Делово взаимоотношение“ е стопанско, търговско или професионално взаимоотношение, което е свързано с дейността по занятие на задължените институции и лица по този закон и към момента на установяването на контакт се предполага, че то ще има елемент на продължителност.

С оглед тази легална дефиниция е видно, предвид съдържанието на икономическите отношения, по повод обмена на валута, че при него няма да възникнат делови взаимоотношения по смисъла на ЗМИП и съответно предпоставките за прилагане на мерки за извършване на комплексна проверка от обменното бюро ще са само случайни или свързани сделки и операции.

В противовес § 1, т.19 от ДР от ЗМИП предвижда, че случайна операция или сделка е всяка операция или сделка, свързана с дейността на задължено лице по чл. 4 от ЗМИП, която се извършва извън рамките на установени делови взаимоотношения.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Предвид на тези легални дефиниции е ясно, че деловите взаимоотношения възникват, когато е налице регулярност и системност на отношенията и те са поставени в правна рамка, предпоставена преди всеки отделен икономически акт, включен в системата на деловите взаимоотношения.

Правоотношенията по обмен на валута нямат такава характеристика. Поради това отделните сделки по обмен на валута не са част от делово взаимоотношение, а представляват случайна операция или сделка.

Свързани сделки ще са налице при няколко операции, които са осъществени от един клиент и свързани с него лица в кратък период от време необоснован с икономическа необходимост, извършени с цел да се избегне прилагането на мерките за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари.

В тази връзка следва да се има предвид и разпоредбата § 1, т. 14, б. „а“ от ДР от ЗМИП, съгласно която свързани операции са операциите и сделките, които представляват поредица от последователни прехвърляния на парични средства или ценности от или на едно и също физическо лице, юридическо лице или друго правно образувание, които са извършени във връзка с едно задължение, когато всяко отделно прехвърляне е под законовия праг, но които заедно отговарят на критериите за прилагане на мерките за комплексна проверка.

С оглед на това, лицата, които извършват по занятие сделки с валута в наличност в обменни бюра прилагат мерките за комплексна проверка на клиента при извършване на случайна операция или сключване на случайна сделка на стойност, равна или надвишаваща левовата равностойност на 5000 евро или тяхната равностойност в друга валута, когато плащането се извършва в брой, независимо дали операцията или сделката е осъществена чрез една операция, или чрез няколко свързани операции.

Комплексната проверка на клиентите, която следва да извършват обменните бюра включва:

- идентифициране на клиенти и проверка на тяхната идентификация въз основа на документи, данни или информация, получени от надеждни и независими източници по реда на чл. 53 и чл. 54 от ЗМИП;
- идентифициране на действителния собственик и предприемане на подходящи действия за проверка на неговата идентификация по начин, който дава достатъчно основание на задълженото лице да приеме за установен действителния

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

собственик, включително прилагане на подходящи мерки за изясняване на структурата на собственост и контрол на клиента по реда на чл. 59 от ЗМИП;

- изясняване на произхода на средствата по реда на чл. 66 от ЗМИП.

3.1. Идентифициране на клиенти и проверка на тяхната идентификация въз основа на документи, данни или информация, получени от надеждни и независими източници по реда на чл. 53 и чл. 54 от ЗМИП

3.1.1 Идентифициране на физическите лица

Идентифицирането и проверка на идентификацията на клиенти физически лица се извършва, съгласно описаното в т.1.1 от настоящото становище.

3.1.2 Правила за идентификация на физически лица, които не присъстват

Това ще са хипотезите, при които тези лица са представлявани в операцията от друго лице.

Когато идентифицирането се извършва без присъствието на подлежащото на идентификация физическо лице, идентифицирането може да се извърши и чрез представяне на копие на официален документ за самоличност. В тези случаи проверката на събраните идентификационни данни се извършва чрез използване на два или повече от способите, посочени в т. 3.1.5 от настоящото становище.

3.1.3 Идентифицирането на юридически лица и други правни образувания

Съгласно чл. 54, ал.1 от ЗМИП идентифицирането на юридически лица и други правни образувания се извършва чрез представяне на оригинал или нотариално заверено копие на официално извлечение от съответния регистър за актуалното им състояние и заверено копие от учредителния договор, учредителния акт или от друг документ.

Когато клиентът е предоставил ЕИК и при наличието на официален публичен търговски или дружествен регистър в държава членка, в която е регистрирано юридическото лице, обменното бюро идентифицира юридическите лица чрез

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

извършване на справка в търговския регистър или в съответния публичен регистър по партидата на юридическото лице.

Обменното бюро документира предприетите действия по идентифицирането по реда на чл. 35 от ППЗМИП. Действията по извършване на справката се документират по начин, който позволява да бъдат установени:

- датата и часът на извършване на справката;
- лицето, извършило справката;
- последната дата на актуализация по партидата на юридическото лице в съответния регистър;
- данните по чл. 54, ал. 4 от ЗМИП;
- документите, съдържащи данни по чл. 54, ал. 4 от ЗМИП, когато същите не са видни в справката, но са налични в сканирани документи по партидата на юридическото лице;
- справка за всички действия по идентифицирането.

Данните, които трябва да бъдат събрани при идентификацията на клиент – юридическо лице от обменното бюро са:

- наименованието;
- правноорганизационната форма;
- седалището;
- адреса на управление;
- адреса за кореспонденция;
- актуалния предмет на дейност и целта и характера на случайната операция или сделка;
- срока на съществуване;
- контролните органи, органите на управление и представителство;
- вида и състава на колективния орган на управление;
- основното място на търговска дейност.

3.1.4 Идентификация, когато клиентът действа от името и/или за сметка на трето лице

Съгласно чл. 65 от ЗМИП обменното бюро следва да установи дали клиентът действа от свое име и за своя сметка, или от името и/или за сметка на трето лице.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Съответно ако операцията или сделката се извършва чрез представител обменното бюро следва да изиска доказателства за представителната власт и да идентифицира, както представителя, така и представявания.

ЗМИП регламентира възможността операцията или сделката да се извършва от името и/или за сметка на трето лице без упълномощаване.

В този случай обменното бюро не събира доказателства за представителната власт, но следва да идентифицира и провери отново както третото лице, от името и/или за сметка на което е извършена операцията или сделката, така и лицето, извършило операцията или сделката.

3.1.5 Проверка на събраните идентификационни данни

Разпоредбата на чл. 55. ал.1 от ЗМИП задължава обменното бюро да провери събраните идентификационни данни, чрез използването на поне един от следните способности:

- изискване на допълнителни документи;
- потвърждаване на идентификацията от друго лице по чл. 4 ЗМИП или от лице, задължено да прилага мерки срещу изпирането на пари в друга държава членка или в трета държава по чл. 27 от ЗМИП;
- извършване на справки в електронни страници и бази от данни на местни и чуждестранни компетентни държавни и други органи, предоставени за публично ползване за целите на проверката на валидността на документи за самоличност и на други лични документи или на проверката на други данни, събрани при идентификацията;
- извършване на справки в публично достъпни местни и чуждестранни официални търговски, фирмени, дружествени и други регистри;
- използване на технически средства за проверка на истинността на представените документи;
- установяване на изискване първото плащане по операцията или сделката да се осъществи чрез сметка, открита на името на клиента, в кредитна институция от Република България, от друга държава членка или от банка от трета държава по чл. 27 от ЗМИП;

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

- повторно изискване на представените при извършване на идентификацията документи и проверка за наличие на промяна в идентификационните данни - при проверка на идентификацията в хода на вече установени делови взаимоотношения, когато идентификацията е била извършена при встъпването в такива отношения;
- друг способ, който дава основание на лицето по чл. 4 да приеме идентифицирането на клиента за надеждно извършено.

По смисъла на така регламентираният способ за проверка на идентификацията трета държава съгласно чл.27 от ЗМИП е тази трета държава, чието законодателство съдържа изисквания, съответстващи на изискванията на този закон, като се отчита нивото на риск на тези държави и прилагането на мерки за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма, съобразено с това ниво, наличието на пълния обем от подобни мерки съобразно изискванията на Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF) и тяхното ефективно прилагане.

Обмненото бюро може да използва и повече от един способ за проверка на идентификацията. Важното е извършената проверка на идентификацията да е документирана, документите да са съхранени и съответно да бъдат представени при извършване на проверка на органите по приходите.

На практика най-честите способи за проверка на идентификацията ще са представяне на допълнителни документи или проверка в извършване на справки в електронни страници и бази от данни на местни и чуждестранни компетентни държавни и други органи, предоставени за публично ползване за целите на проверката на валидността на документи за самоличност.

3.2. Идентифициране на действителния собственик и предприемаче на подходящи действия за проверка на неговата идентификация по начин, който дава достатъчно основание на задълженото лице да приеме за установен действителния собственик,

За разлика от организаторите на хазартни игри, лицата, които извършват дейност като обменно бюро при прилагане на мерките за комплексна проверка идентифицират действителния собственик на клиент юридическо лице.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Дефиниция на понятието „Действителен собственик“ е дадена в § 2 от ДР на ЗМИП, съгласно която действителен собственик е физическо лице или физически лица, което/които в крайна сметка притежават или контролират юридическо лице или друго правно образувание, и/или физическо лице или физически лица, от чието име и/или за чиято сметка се осъществява дадена операция, сделка или дейност и което отговаря на изрично предвидени условия.

ЗМИП предвижда общо три способа за идентифициране на всяко физическо лице, което е действителен собственик на клиент - юридическо лице или друго правно образувание. Данните и информацията, които следва да са налични при лицата, стопанисващи обменни бюра, в хода на идентифициране на клиентите, се извършва чрез събирането на следните документи и справки:

1. справка от съответния регистър по чл. 63 от ЗМИП и документите по чл. 64 от ЗМИП;

2. документите и справките по чл. 54, ал. 1 и 2 от ЗМИП, както и други документи, от които да са видни действителният собственик, характерът и видът на собствеността или контролът съгласно § 2 от допълнителните разпоредби, както и да няма съмнение, че лицето, за което е получена информация по т. 1. е актуалният действителен собственик;

3. декларация от законния представител или от пълномощника на юридическото лице - когато събраната чрез способите по т. 1 и 2 информация е недостатъчна за идентифицирането на физическото лице, което е действителен собственик на клиент - юридическо лице или друго правно образувание, както и когато прилагането на способите по т. 1 и 2 е довело до противоречива информация.

Първите два способа са кумулативно приложими и следва да се приложат във всички случаи, третият способ се прилага само в изрично посочените случаи в т. 3.

Идентифицирането на всяко физическо лице, което е действителен собственик на клиент - юридическо лице или друго правно образувание, се извършва чрез справка в съответния регистър, в който е вписан действителния собственик:

- справка относно физическите лица действителни собственици на учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания следва да бъде извършена по техните партии в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ;

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

- справка относно физическите лица действителни собственици на физическите и юридическите лица и други правни образувания, които са установени или пребивават на територията на Република България в качеството си на доверителни собственици или лица, заемщи сходни длъжности в тръстове, попечителски фондове и други подобни чуждестранни правни образувания, учредени и съществуващи съобразно правото на юрисдикциите, допускащи такива форми на доверителна собственост, следва да бъде извършена в регистър БУЛСТАТ:

- справка относно физическо лице действителен собственик на юридическо лице или друго правни образувание, учредено на територията на друга държава членка на Европейския съюз, следва да се извърши в регистъра на действителните собственици, създаден и поддържан от държавата, в която същото е учредено:

- информацията относно физическо лице действителен собственик на юридическо лице или друго правни образувание, учредено на територията на трета държава, следва да се открие чрез справка в поддържания от тази държава регистър на действителни собственици или съгласно създадения от нея алтернативен механизъм за изявяване на действителния собственик:

- декларация от законния представител или от пълномощника на юридическото лице:

- когато събраната чрез другите способи информация е недостатъчна за идентифицирането на физическото лице, което е действителен собственик на клиент - юридическо лице или друго правно образувание;
- когато прилагането на способите по предните точки е довело до противоречива информация.

Тази декларация има законоустановена форма и следва да съдържа реквизитите съгласно Приложение № 2 към чл. 37, ал. 1 от ППЗМИП.

Задължените лица са длъжни освен посочената по-горе информация, да разполагат и с копия от актуалните документи за самоличност на законните представители на дружеството и неговите действителни собственици.

Повече информация за идентифициране на действителни собственици на юридически лица и други правни образувания може да бъде намерена на официалната интернет страница на ДАНС на следния линк:

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

https://dans.bg/images/stories/FID/Ukazania_2023_FR_10_5219_0607/Pr1_Nasoki_d_ejstvvit_sobstvenik_bul.pdf

3.3. Действия по изясняване на произхода на средствата по реда на чл. 66 от ЗМИП;

Обменните бюра имат съвсем ограничени възможности за изясняване на произхода на средства чрез способите, посочени от чл.66, ал.1 от ЗМИП

Предвид това обменните бюра ще установяват произхода на средства чрез събиране на декларация за произход - Приложение № 4 към чл. 47, ал. 1 от ППЗМИП.

3.4. Действия по идентификация на видни политически личности и свързани с тях лица от страна на обменните бюра

Методите за установяване дали е налице видна политическа личност са дадени от чл. 42, ал. 2 от ЗМИП. Тези методи са:

- информация, получена чрез прилагане на мерките за разширена комплексна проверка;
- писмена декларация, изискана от клиента, с цел установяване дали лицето попада в някоя от категориите по чл. 36;
- информация, получена чрез използването на вътрешни или външни бази от данни.

На практика основния метод на идентификация дали клиентите са видни политически личности и свързани с тях лица е чрез попълване от тяхна страна на писмена декларация, изискана от клиента, с цел установяване дали лицето попада в някоя от категориите по чл. 36 ЗМИП – т.е. дали е видна политическа личност или свързано с видна политическа личност лице.

Писмената декларация по чл. 42, ал. 2, т. 2 от ЗМИП, следва да съдържа реквизитите съгласно приложение № 1 към чл. 26, ал. 1 от ППЗМИП.

ППЗМИП допуска тази декларация да бъде включена като част от друг документ, изходящ от декларатора, като обаче трябва да съдържа всички реквизити съгласно цитираното по-горе приложение № 1 към чл. 26, ал. 1 от ППЗМИП и да не предизвиква съмнение за лицето, което я подава, и относно съдържанието ѝ.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Обменното бюро обаче следва да приложи поне два от способите по чл. 42, ал. 2 от ЗМИП, за да установят дали клиентът или действителният собственик на клиента юридическо лице или друго правно образувание е видна политическа личност, когато:

- клиентът или действителният собственик на клиента е от държава, за която е налична информация за високи нива на корупция, или от държава - обект на санкции, ембарго или подобни мерки от страна на Европейския парламент и от Съвета или от Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации, както и в случаите на конкретни указания от страна на Европейския съюз или Организацията на обединените нации;
- клиентът юридическо лице или друго правно образувание е със структура на собственост, която включва номинални собственици и управители или по друг начин затруднява установяването на действителните собственици и/или предполага анонимност. Номиналният управител управлява само формално като строго съблюдава всички изисквания, решения и предпочитания на собственика, чието име е пазено в дискретност. Номиналният собственик е човек, който притежава акции или дялове, които са регистрирани с неговото име, но са в полза на реалния собственик. Номиналният собственик изрично следва решенията и указанията на реалния собственик и управлява фирмата спрямо устните и писмени указания на истинския собственик. В документацията на фирмата се изписва името на номиналният собственик, но той няма право да подписва документи и да взема решения за бизнеса, които не са съгласувани с реалния собственик;
- при липса на реална дейност в страната;
- при частично съвпадение на идентификационните данни с тези на лица, за които е налична негативна информация в бази данни или информация от открити източници.

3.5. Мерки на разширена комплексна проверка, прилагани от обменните бюра в случай, че установят клиенти и действителни собственици на клиент - юридическо лице или друго правно образувание, които са видни политически личности в Република България, в друга държава членка или в

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

трета държава, или в международни организации, както и по отношение на клиенти и действителни собственици на клиент - юридическо лице или друго правно образувание, които са свързани с такива видни политически личности

При извършване на случайна сделка или операция обменното бюро прилага следните мерки за разширена комплексна проверка

- изискване и/или събиране на по-голям обем от данни, документи и информация;
- изискване на данни, документи и информация от различни източници с цел съпоставяне. събиране и/или проверка на вече събрани данни, документи и информация;
- изискване на разрешение от служител на висша ръководна длъжност за извършване на случайна сделка или операция;
- изясняване на източниците на имущественото състояние на клиента.

3.6. Мерки за разширена комплексна проверка по отношение на деловите си взаимоотношения, операциите и сделките с лица от държави, които не прилагат или не прилагат напълно международните стандарти в противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма

Държавите, които не прилагат или прилагат непълно международните стандарти в противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма, са определените от Европейската комисия като високорискови трети държави и са публикувани на сайта на НАП: <https://nra.bg/wps/portal/nra/registers-i-spisuci/Spisuci/spisuk.visokoriskovi.durjavi.ZMIP>

Мерките, които се предприемат са аналогични на мерките съгласно т.3.5.

IV. Текущо наблюдение върху установените делови взаимоотношения

Една от мерките за комплексна проверка на клиентите, която се прилага от категориите задължени лица, посочени в настоящото становище, е текущо наблюдение върху установените делови взаимоотношения и проверка на сделките и операциите, извършвани през цялото времетраене на тези взаимоотношения, доколкото те съответстват на рисковия профил на клиента и на събраната при прилагане на другите мерките за КПК

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

информация за клиента, както и своевременно актуализиране на събраните документи, данни и информация. Текущото наблюдение върху установените взаимоотношения и необходимостта от задълбочена проверка и анализ на сделките и операциите, извършвани през цялото времетраене на тези взаимоотношения, както и своевременно актуализиране на събраните документи, данни и информация се извършват, за да се гарантира, че осъществяваните сделки са в съответствие с информацията, известна на проверяваното лице за клиента, за профила на риска и стопанската дейност, включително произхода на средствата, и гарантиране, че притежаваните документи, данни или информация се актуализират своевременно.

Текущо и разширено наблюдение върху деловите взаимоотношения се извършва на съществуващи клиенти, които са видни политически личности или които са свързани лица с ВПЛ, клиенти от държави, които не прилагат или не прилагат напълно международните стандарти в противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и венчки сложни или необичайно големи сделки или операции, венчки сделки или операции, които се извършват по необичайни схеми, вкл. венчки сделки и операции, които нямат явна икономическа или законна цел или не съответстват на наличната информация за клиента. В тези случаи следва да се осъществява по-често и по-задълбочено наблюдение на деловите взаимоотношения съобразно определения риск. Изясняването на източника на средства и на имущественото състояние е част от процеса по идентифициране на рисковете, свързани с ИИ/ФТ, тяхното смекчаване или повод за извършване на допълнителен анализ.

Преди встъпването в делово взаимоотношение с граждани постоянно пребиваващи в друга държава, задълженото лице следва да събира информация относно държавата на гражданство, държавата на пребиваване и държавата на установяване на физическото лице и да извършва проверка дали тази държава е определена като високорискова трета държава.

Задълженото лице следва да използва информация от различни източници, до която има достъп индивидуално или чрез налични частни или публични бази данни. Източници на информация, които трябва винаги да се отчитат са:

- наднационалната оценка на риска на Европейската комисия;
- списъка на Европейската комисия с високорискови трети държави;

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

- националната оценка на риска и нейните актуализации, публикувани на сайта на ДАНС;
- информация от САД ФР – ДАНС и правоприлагащи органи, например указания, насоки, доклади за заплахите, сигнали и типологии;
- информация от регулаторните органи, например насоки, както и съображения/указания, формулирани в процеса на надзорна дейност;
- информация, получена като част от първоначалния процес на КПК и текущото наблюдение.

V. Спазване на задължението за уведомяване при съмнение за изпиране на пари

Съгласно разпоредбата на чл. 72 от ЗМИП, организаторите на хазартни игри или лицата, осъществяващи дейност като обменно бюро са длъжни при съмнение и/или узнаване за изпиране на пари и/или за наличие на средства с престъпен произход да уведомят незабавно САД ФР на ДАНС преди извършването на операцията или сделката, като забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност. Лицата подават уведомление до САД ФР на ДАНС по образец, утвърден от директора на дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност". В уведомлението лицата посочват максималния срок, в който операцията или сделката може да се отложат. При узнаване за изпиране на пари или за наличие на средства с престъпен произход лицата уведомяват и компетентните органи съгласно *Наказателно-процесуалния кодекс, Закона за Министерството на вътрешните работи и Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“*.

ППЗМИП регламентира специален ред за съхраняване на информацията за клиентите и документите за извършените сделки и операции при възникване на съмнение, който включва:

1. Водене на специален дневник, в който се завеждат всички случаи, при които е възникнало съмнение, както и заключенията относно целта и характера на операциите или сделките, които попадат в обхвата на чл. 35, т. 6 от ЗМИП, вкл. заключенията за наличието на съмнение. Дневникът следва да бъде прошнурован, пронумерован и заверен с подписа на ръководител и печат на лицето, прилагащо мерките срещу

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

изпирането на пари. Дневникът може да се поддържа в електронен вид или информацията може да се съхранява по друг начин чрез вътрешните системи на лицето, ако електронният дневник, съответно начинът на съхраняване чрез вътрешните системи, отговаря на изискванията на чл. 52, ал. 4 от ППЗМИП.

2. Откриване на отделно дело за всеки конкретен случай, регистриран в дневника. Във воденото дело под номера, с който е регистриран случаят в дневника, се събират всички относими документи по случая по реда на постъпването им. В делото следва да се съхраняват документите за конкретната операция или сделка, събраните документи и информация за произхода на средствата или ценности, като предмет на операциите или сделките, събраната допълнителна информация за клиентите или контрагентите по сделките, декларациите от клиента по ЗМИП и ППЗМИП, данъчни, митнически и други документи, удостоверяващи произхода на паричните средства, и др.

Повече информация за уведомяване на ДАНС по чл. 72 от ЗМИП и чл. 9 от *Закона за мерките срещу финансирането на тероризма* може да бъде намерена на официалната интернет страница на ДАНС на следния линк:

https://dans.bg/images/stories/FID_Ukazania_2024_goamI_ukazaniq_zmip_72_zmfi_9-18032024.pdf

X

РУМЕН СПЕЦОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА НАП